І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 130. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 16-го ЛИПНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 16, 1964 No. 130. VOL. LXXI.

РЕСПУБЛІКАНСЬКА КОНВЕНЦІЯ СХВАЛИЛА ПЛЯТФОРМУ, ВІДКИДАЮЧИ ПРОПОЗИЦІЇ ПРОТИВНИКІВ ҐОЛДВОТЕРА

Айзенгавер закликає до єдности партії; сенатор Мортон критикує фінансову політику демократичного уряду

Сан Франсіско. — 28-ма Республіканська Крайова Номінаційна Конвенція на нічній сесії, що зачалася 14-го липня і тривала аж 36 мінут поза північ 15-го липня, по завзятій боротьбі прийняла цьогорічну виборчу плятформу в такій редакції, в якій предложила її Плятформова Комісія під проводом конгресмена Мелвіна Р. Лерда. Прихильники губернатора Віллляма Скрентона поставили були на пленумі Конвенції додатки й поправки до плятформи, але подавляюча більшість їх відкинула. Поправки йшли в тому напрямку, щоб був окремий пункт у плятформі, який визнавав би за конституційний недавно підписаний Президентом закон про охорону громадянських прав; щоб устійнити, що рішати про вживання атомової зброї може лише президент ЗДН; щоб Конвенція відсепарувалася від скрайне правих елементів (Товариство ім. Джана Бирча, Ку-Клюкс-Клян) та нап'ятнувала всіх екстремістів, які терором та залякуванням ширять свою програму. Але переважаюча більшість делеґатів не хотіла навіть слухати тих промовців, які пропонували поправки до виборчої плятформи. Губернатор Рокефеллер сказав: „В цій партії немає місця для комуністів, клуксерів і Бирчів", але присутні висловами обурення прийняли ці слова, і нюйоркський губернатор з трудом міг закінчити свою промову. Рокефеллера вітали оплесками тільки делеґації з Ню Йорку, Ню Гемпширу і Коннектикату. Між численними промовцями виступав і сенатор із Кентаки, Трустон Б. Мортон, який є постійним головою Конвенції. Він сказав, що Республіканська Партія має 110 років, вона завжди дбає про добро всього народу. Вона намагається вести таку економічну і фінансову політику, яка зберігає вартість доляра. Сенатор Мортон вказав на те, що демократичні уряди покійного президента Кеннеді і президента Джансона значно збільшили федеральні видатки в порівнянні з останнім бюджетом Айзенгавера. Сенатор Ґолдвотер заявив після відкинення поправок лібералів до плятформи, що постава великої більшости республіканських делеґатів свідчить про те, що партія відкидає лібералізм. „Республіканська Конвенція, казав Ґолдовотер, показує консервативну більшість Республіканської партії". Найголовнішою промовою на цій сесії була промова Д. Д. Айзенгавера.

Колишній президент Двайт Д. Айзенгавер в своїй довшій промові остерігав республіканців проти того, щоб не розбивали партію на окремі фракції внаслідок того, що заіснувала велика різниця поглядів на деякі пункти виборчої плятформи з 1964-го року. Як старший державний муж Айзенгавер апелював до прихильників Скрентона і Ґолдвотера, щоб не вживали непристойних форм в боротьбі за партійну програму. Айзенгавер сказав, що коли якийсь член партії занадто гостро критикує одну групу людей, членів своєї партії, то тим самим він шкодить самому собу і своїй власній партії. Коли з'явився колишній президент в конвенційний залі із своєю дружиною, присутні вітали його оваційно довший час, а під час промови оплескувано Айзенгавера 40 разів. Конвенція сильно оплескувала те місце в промові, в якому Айзенгавер закликав делеґатів, щоб не слухали тих людей, що стоять поза партією, між якими є й журналісти - автори передових, які зовсім не дбають про добро Республіканської партії. Це був натяк на скаргу сенатора Ґолдвотера, який нарікав на те, що преса в більшості неприхильно ставиться до нього. Деякі з присутніх погрожували тим журналістам, які були в телевізійній будці. Колишній президент закликав не йти за радикалізмом зліва і зправа, бо прихильники скрайніх поглядів і груп роблять наклепи на чесних людей. Айзенгавер відмовився підтримувати ті поправки до плятформи, які запропонували прихильники губернатора Скрентона, бо кожний ухвалений закон є згідний із Конституцією, поки Найвищий Суд ЗДА не вирішить інакше. Але він пригадував, що президент Лінкольн став великим тому, що боровся проти, щоб не визнавати гідности людини, боровся проти невільництва і цим способом причинився до могутности цієї країни. Айзенгавер у своїй промові старався привести до єдности в партії, щоб під час виборчої кампанії можна було поборювати Демократичну партію, а не послаблювати свої власні ряди республіканців.

Померла Марія Курляк

В понеділок, 13-го липня, померла тут після короткої недуги на 74-ому році життя Марія Курляк, мати головного книговода УНСоюзу Степана Курляка. Покійна походила зі села Болшівці, пов. Рогатин у Західній Україні. Осиротила вона трьох синів, всіх на відповідальних становищах. Найстарший Степан затруднений довгі роки в головній канцелярії УНСоюзу, Петро працює інженером в корпорації „Драво" в Пітсбурґу, а Василь недавно відійшов на пенсію, відслуживши повні роки, останньо в ранзі лейтенанта-командира у фльоті. В останніх роках Василь вславився летами понад Південний Бігун в „Операції Діп Фріз", в якій він брав участь в першому леті понад Південним Бігуном.

Панахида по бл. п. Марії Курляк буде відправлена в середу вечером о год. 8.00 вечером у похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку, де спочиває тіло Покійної, а похорони почнуться в четвер рано о год. 9.00 Службою Божою в церкві св. Юрія в Ню Йорку.

В АМЕРИЦІ

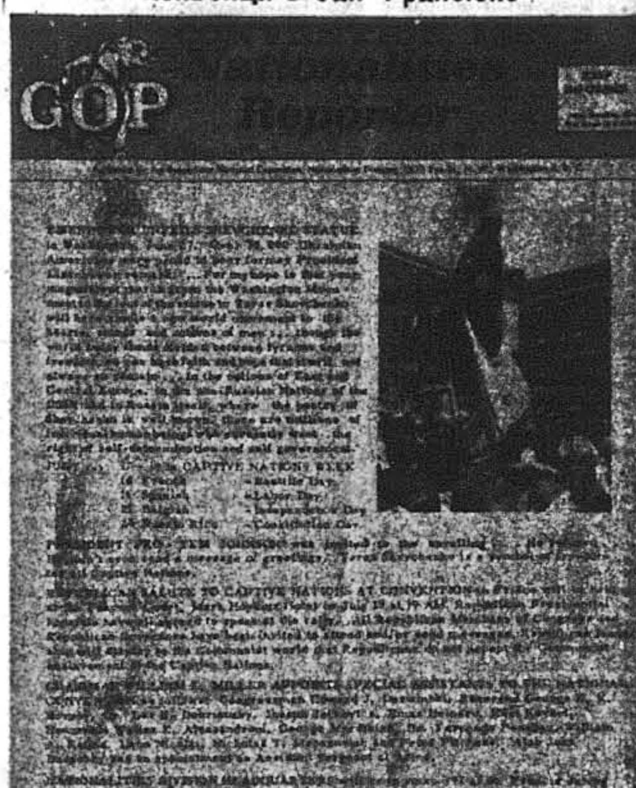
● 15 молодих людей мають перебути 30 днів на ліжках, не маючи змоги навіть сісти, бо лікарі хочуть дослідити, який вплив матиме це лежання на організм майбутніх астронавтів, які відбуватимуть довші лети в космосі в лежачому нерухомому стані. Вони перебуватимуть в такій позиції, в якій будуть астронавти. Випробувати мають вплив довшого перебування в стані безваговости на серце та на систему кровоносних судин.

● Нюйоркський сенатор республіканець Кеннет Б. Кітінґ видає книжку п. з.: „Уряд з народу", в якій пропонує, щоб скасувати можливість довгої обструкції в Сенаті, як це буває тепер, перенести деякі привілеї Сенату при затверджуванні нових урядовців на виконну частину уряду та переорганізувати в Конґресі Комісію Правил. Книжка має вийти 30-го вересня у видавництві „Ню Амерікен Лайбрері".

● З Куби повідомили, що там заарештовано п'ятьох троцькістів, між ними і головного секретаря троцькістів — Ідаґерта Ферреру.

РЕСПУБЛІКАНСЬКА КОНВЕНЦІЯ І УКРАЇНЦІ

Відгомін відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні на Республіканській Конвенції в Сан Франсіско

Величаві врочистості відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні в суботу, 27-го червня 1964 р., довершеного 34-им президентом ЗДА Двайтом Д. Айзенгавером, мають свій відгомін і на теперішній конвенції Республіканської партії в Сан Франсіско. Події відкриття пам'ятника віддала перше місце спеціяльна конвенційна публікація „Г.О.П. Нейшинелітіс Репортер", поміщуючи фотознімку з відкриття пам'ятника Шевченкові та відповідну згадку про цю подію і про виступ Двайта Д. Айзенгавера — як це й видно на поданій фотознімці (поменшеній) першої сторінки згаданої публікації.

Проф. Лев Добрянський запропонував Республіканській Партії вести активнішу визвольну політику

Сан Франсіско.— Активну участь у Конвенції Республіканської Партії беруть українські політики, між ними проф. Лев Добрянсьйий, як голова Комітету Поневолених Націй. Професор Джорджтавнського университету, член УККА, член Республіканського Комітету Плянування й Прогресу, автор резолюції про Поневолені Нації, проф.Лев Добрянський передав спеціяльну заяву на розгляд Резолюційної Комісії Республіканської Конвенції. Його заяву згадана Комісія мала розглядати 15 липня, в час, коли пишемо цей звіт. Стверджуючи, що політика теперішнього американського уряду у відношенні до залізної, бамбукової та інших комуністичних куртин і у відношенні до імперіялістичної Росії мала багато помилок і недотягнень, проф Л. Добрянський у своїй заяві закликає Республіканську Партію не повторювати прикрих помилок на Кубі, в Берліні, в Ляосі, в торгівлі з СССР і т. д., — а повести рішучу визвольну політику супроти поневолених комунізмом націй, в тому числі України. Проф. Л. Добрянський звернув увагу Резолюційній Комісії Республіканської Конвенції на поневолені нації, як могутню силу в холодній війні проти комунізму, та закликав по-справжньому пожвавити визвольну політику, що, в свою чергу, посилить віру поневолених народів у перемогу правди й свободи.

Українці беруть активну участь у працях Республіканської Конвенції

Визначну активність на цій Конвенції проявляють проф. Лев Добрянський — голова Комітету Поневолених Націй, п. Володимир Дармограй — представник Українського Конґресового Комітету Америки і п. Іван Дужанський молодший, з Шикаґо — член Асоціяції українських бизнесменів. Проф. Л. Добрянський, виступаючи перед Комісією Закордонних Справ для випрацювання республіканської плятформи, річево доказав необхідність створити при Конґресі постійний Підкомітет для Поневолених Націй. Він підкреслив потребу назвати кожну поневолену націю поіменно в Резолюціях Конвенції. П. Володимир Дармограй рекомендував підтримати ідею створення постійного Підкомітету Поневолених Націй при Конґресі, обмежити торгівлю з Росією та її сателітами, не допускати і далі червоного Китаю до ОН та ін. Усі ці проєкти були занотовані з найбільшою увагою.

20 років переховувався в хліві

У селі Миколаївці, Запорізької області, старший брат видав владі молодшого Марка Квашу, який 20 рр. тому втік з совєтської армії і потім переховувався аж донині у виритій ним ямі в хліві. Спочатку дружина, а потім старший брат давали йому все необхідне для життя. „Молодь України" з 5 липня не подає, який вирок виніс тій людині „з білим, як папір" обличчям совєтський суд.

Республіканська Партія передає салют поневоленим націям, підтримуючи їх у великій боротьбі за волю

15-го липня Республіканська Конвенція у Сан Франсіско спеціяльним Салютом вітала поневолені нації. Сенатор Беррі Ґолдвотер, голова Республіканського Краєвого Комітету Вілліям Міллер, п. Стефан Скубік — помічник для справ зовнішніх зв'язків та інші видатні республіканці, як і проф. Лев Добрянський, В. Дармограй та ін., зійшлися в готелі Марк Гопкінс в Сан Франсіско вранці та віддали урочистий салют усім поневоленим націям, щоб підтримати їхні справедливі аспірації в боротьбі проти поневолення. Після палкої промови сенатора Беррі Ґолдвотера, з таким же палким словом на захист прав поневолених націй виступав проф. Л. Добрянський. Після молитви, відспівання національного американського гимну, промов і виконання „Пісні про Америку", заключне слово виголосив Вілліям Міллер — голова Республіканського Краєвого Комітету. Між іменованими ним тринадцятьма спеціяльними асистентами на Конвенції — є представники різних етнічних груп у ЗДА, в тому числі від українців проф. Лев Добрянський, а також п. І. Дужанський.

Посадник Ню Йорку проголосив Тиждень Поневолених Націй, хвалив політичних іміґрантів

Ню Йорк. — У вівторок 12 липня ц.р. посадник Великого Ню Йорку Роберт Б. Ваґнер проголосив на спеціяльній церемонії в Сити Гол Тиждень Поневолених Націй у цьому місті та з цієї нагоди виголосив промову, в якій прославляв ідею та морально-політичне значення цього Тижня. „Мало є міст у світі — заявив він — де проблема індивідуальної волі і державної незалежности виявляється так яскраво, як в Ню Йорку. Це місто отримувало здавен хвилю за хвилею еміґрантів, що втікали від політичного гнету й релігійних переслідувань. Журба за основні людські права, проявлювана американцями східньо-европейського походження, належить до найшляхетніших традицій американського політичного думання. Виступаючи однаково за вільну Східню Европу, як за вільний В'єтнам, вони віддзеркалюють принципи наших Засновників-Батьків. Це саме і є причиною, чому Тиждень Поневолених Націє є всеамериканською подією..." Посадника Ваґнера представив приявним В. Захаріясевіч, директор операцій Всеамериканської Ради Крайового Комітету Демократичної партії. Головував на тій церемонії Крістофер Еммет, голова організації Американських Приятелів поневолених націй. Приявними були, м. ін., голова Конференції американців східньо - европейського походження Памфіль Ріпозану, голова Асамблеї Поневолених Европейських Націй Александер Кутт і голова Жінок в екзилі Марія Детар. Приявним був теж радник місії В'єтнаму до Об'єднаних Націй д-р В. Чой. Пані Аранка Капін відспівала Американський Гимн.

Як і в минулих роках у цій церемонії взяла участь численна українська група, що була репрезентована також на недільному Богослуженні в катедрі святого Патрика і на маніфестації на площі Об'єднаних Націй в Ню Йорку. Українську групу, яка включала гуртки пластунів і сумівців в їхніх одностроях, очолював голова Об'єднаного Комітету мґр Іван Базарко, а між приявними були: гол. пред. УНС Йосип Лисогір, голова Виконного Органу УНРади Микола Лівицький, ред. Вол. Душник з дружиною, пані К. Пелешок, д-р В. Палідвор, інспектор І. Василишин, д-р Ол. Соколишин, П. Дорожинський, мґр Р. Ґуглевич, інж. Р. Білинський та інші.

В Шикаґо відбулася величава маніфестація з нагоди Тижня Поневолених Народів

Шикаґо (ВН). — Окремий Комітет Тижня Поневолених Націй під проводом Управи міста Шикаґо та мейора міста Річарда Дейлі, як почесного голови Комітету, влаштував в неділю, 12-го липня ц. р. в Ґрент Парку над озером Мішіґен велику маніфестацію. Вже в полудневих годинах великі маси організованих національних груп шикаґовської метрополії оформлювали свій похід (при вході до Парку) до місця маніфестації, в якому взяло участь 22 національні групи зі своїми національними і американським прапорами та відповідними транспарентами. Приявних було около 6,000 учасників, як ствердила місцева англомовна преса. З-поміж усіх національних груп вирізнялася кількістю і організо-

Закінчення на стор. 4-ій

У ПІДГОТОВІ ДО УКРАЇНСЬКО ДНЯ НА СВІТОВІЙ ВИСТАВІ В НЮ ЙОРКУ

Уже в найближчу неділю, 19-го липня 1964, на Світочій Виставі в Ню Йорку відбудеться величавий „Український День", який включає: Святу Літургію в українському обряді, яку відправить Преосв. Йосиф Шмондюк зі Стемфорду в співслуженні духовенства у Ватиканському павільйоні. Співатимуть з'єднані українські церковні хори. О год. 3-ій пополудні відбудеться Український Концерт з участю Капелі Бандуристів та Балетної групи під проводом Вадима Сулими. Кульмінацією показу буде „Український День" — образки з українського життя за сценарієм Леонида Полтави. На фото: Балетна група під проводом Вадима Сулими, що складається з українських танцюристів Великого Ню Йорку, під час проби у підготові до Українського Дня на Світовій Виставі.

АМЕРИКА ВИСИЛАЄ БІЛЬШЕ ВІЙСЬКА ДО ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ

Сайґон. — Американські чинники заповіли приїзд до Південного В'єтнаму 300 дальших вояків із елітарних так званих спеціяльних частин, вишколених для боротьби проти комуністичних партизанів в терені, покритому джунґлями, та 300 старшин й підстаршин, які служитимуть в характері дорадників південно-в'єтнамським військам. Після приїзду тих 600 військовиків — американське військо в Південному В'єтнамі нараховуватиме кругло 16,000 мужви й старшин. Таким чином керівні американські чинники зревідували своє становище з-перед року, коли-то вони відкликали з Південного В'єтнаму 1,000 вояків, заповівши дальшу редукцію тамошнього війська ЗДА. Водночас з цим персональним скріпленням американських збройних сил в Південному В'єтнамі, ЗДА висилають туди додаткову зброю: 105-міліметрові міномети, транспортні авта М-113, радіо-апарати і т. п. виряд. Посилення американської допомоги Південному В'єтнамові приходить внаслідку нового скріплення комуно-партизанських атак. В останньому тижні партизани перевели кілька дальших офензивних дій з наскоками на укріплені села та з засідками на допомогу, яка наспіває нападеним. Таким чином їм удалося знову нанести великих втрат в людях і майні, однаково південно - в'єтнамським, як американським військам. Комуністичні партизани захопили чимало американської зброї. За офіційними американськими даними від грудня 1961 р. згинуло 157 американських військовиків і 96 померли поза бойовищами, а кількасот було ранених. Зріст комуністичної активности в Південному В'єтнамі приписують перекиненню нових північно-в'єтнамських реґулярних частин до Південного В'єтнаму. Їх перекидається невеличкими гуртками, пішком, через важкий терен, що розмежовує Північний комуністичний і Південний вільний В'єтнам. За твердженням американської розвідки — від трьох до шістьох партизанських куренів складається тепер уже виключно з північно - в'єтнамських вояків, а північно - в'єтнамські старшини командують всіма поважними партизанськими операціями. Все ж, за американськими газетами, хоч в полон схоплено кількох північно-в'єтнамських вояків, які подали докладні дані про вишколювання в Північному В'єтнамі партизанів і перекидання до Південного В'єтнаму також реґулярних частин північно - в'єтнамської армії, американський Уряд буцімто ще „не готов" з видвигненням цієї справи на міжнародньому форумі, мабуть з уваги на те, що логічно треба би виступити збройно проти Північного В'єтнаму, чого Америка покищо не хоче робити. Використовуючи цю американську „делікатність" комуно - китайський міністер закордонних справ, маршал Чен-і знову гостро виступив проти З'єднаних Держав за їх „аґресію" в Південному В'єтнамі та Ляосі. Він виголосив промову на прийнятті у французькій амбасаді в Пейпінґу з нагоди традиційного французького свята — роковин здобуття Бастилії — і лаявся проти Америки та підтримував французьке становище щодо потреби скликання 14-денної конференції для справ колишнього Індокитаю, на зразок тієї, що відбулася в 1954 і 1960 роках.

Кіпр зголосив нову скаргу до Ради Безпеки ОН проти Туреччини

Об'єднані Нації. — Кіпрсько-грецький уряд зголосив до Ради Безпеки Об'єднаних Націй нову скаргу проти Туреччини, цим разом за здогадне перепачкування на Кіпр „великої кількости" вояків і зброї. Кіпрсько-грецька нота твердить, що це яскраве порушення кіпрської суверенної території та що таке перепачкування вояків є насправді замаскованою частинною інвазією. Кіпрсько-грецька нота зазначує, що коли б навіть вважати за дійсний Лондонський договір про Кіпр з 1960 року, то й тоді Туреччина не має права зберігати на Кіпрі більше, як 650 вояків. Туреччина заперечила, наче б вона перевела на Кіпр будь-яких вояків. Розвідка міжнароднього війська на Кіпрі твердить, що турки перекинули крадькома на Кіпр яких 500 своїх людей, що не народились на Кіпрі і дістали в Туреччині військовий вишкіл. Греція теж заперечила, наче б вона перепачкувала на Кіпр своїх вояків, зате признала, що на Кіпр вернулися з Греції кругло 2.000 кіпрсько-грецьких студентів, 400 старшин і 500 ветеранів — всі вони вірогідно дістали на Кіпрі зброю проти турків.

Пейпінґ закидає Хрущову, що він підготовляє поворот до капіталізму

Гонг Конг. — Комуно-китайський пропаґандивний апарат повів нову — найгострішу і для Хрущова найприкрішу кампанію проти совєтського режиму, закинувши йому тільки сповидне зберігання комуністичної системи, та насправді втримування класової системи і клясових розбіжностей. Два керівні комуно-китайські щоденники виступили з статтею п.з. „Про смішний комунізм Хрущова та його історичні лекції для світу". Китайські комуністи твердять згідно з правдою, що платні й різні зарібки большевицької верхівки, яка становить незначну меншість в порівнанні з масою підсовєтських громадян, перевищують „кількадесять а то й кількасоткратно" зарібки робітників, селян і працюючої інтеліґенції. Ця велика стаття в комуно-китайських газетах звертається до „совєтського народу" з очевидною ціллю нацькувати сірих совєтських громадян та партійні низи проти теперішньої большевицької верхівки. Західні коментатори звернули негайно увагу на те, що ту атаку повели китайські комуністи в тому самому дні, як у Москві почалася сесія Верховного Совєту, з очевидною ціллю підмінувати персональний престиж Хрущова.

У СВІТІ

● Комуно-китайський прем'єр Чу Ен-лай і його міністер закордонних справ маршал Чен-і несподівано приїхали з візитою до Бірми. Сталося це в кілька днів після того, як ,повертаючись з відвідин в Індонезії, совєтський віце-прем'єр Анастас Мікоян був на три дні в Бірмі. Совєтський Союз і Комуністичний Китай переліцитовуються в доказах „приязні" у відношенні до азійських країн.

● Московська „Правда" гостро заатакувала драматурга А. Штайна, лавреата Сталінської нагороди, за його п'єсу про бунт моряків в Кронштаді в 1921 році. „Правда" закидає російському драматургові, що він у фальшивому світлі представив і Леніна і Троцького, „заприсяженого ворога Леніна", та не взяв на увагу, що справжніми авторами того бунту були — „західні імперіялісти, анархісти і білогвардійці".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3. 1917 — authorized July 31, 1918.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Антикомуністична плятформа

Про партійні плятформи, схвалювані що чотири роки на передвиборчих конвенціях обох головних американських партій, існує загал в американських політичних оцінках не дуже висока опінія, просто тому, що коли виграє у виборах кандидат даної партії, то він мусить згодом більше рахуватися з потребами часу й відносин, як з писаною програмою; коли ж виграє кандидат противної партії, тоді в тінь відходить партія опозиції і її минула виборча програма.

Частинно це стосується і 28-ої з черги конвенції Республіканської партії, яка в цьому тижні нараджується у Сан Франсіско. А все ж текст республіканської плятформи, схваленої наприкінці шостиденних нарад у минулому тижні і проголошеної в часописах 13-го цього місяця, це таки історичний документ, характеристичний для сучасних течій американської політичної думки. Загально беручи, ця плятформа, — як правильно ствердив у своєму коментарі Джеймс Рестон, — є „в'язанкою компромісів" між консервативним, середнім і ліберальним партійними крилами. Комісія Плятформи включила в остаточний текст велику більшість вимог, зголошених губернатором Вілліямом Скрентоном, — щодо відношення до расової проблеми і закону про громадянські права, про відношення до Об'єднаних Націй, до потреби соціяльного прогресу і т. п. — а якщо всетаки демократична преса називає прийняту республіканську плятформу „плятформою Голдвотера" і твердить, що внески губернатора Скрентона „змайоризовано" й „згільотиновано", то хіба тільки тому, що не включено в текст плятформи тих проєктованих Скрентоном зворотів, які дискредитували б Голдвотера з уваги на його колишні вислови чи голосування в Сенаті.

Історичне значення має прийнята в Сан Франсіско республіканська плятформа головно тим, що це найгостріша антикомуністична програмова заява від часу визнання Америкою большевицького режиму в СССР. Безпосередньо і посередньо стосуються комунізму 5 окремих уступів плятформи: „Воля за кордоном"; „Зменшення ризика війни"; „Довір'я до себе самих і наших приятелів"; „Напрямок комунізму" і „Поярмлені комунізмом". У цих заявах сформульована закордонна політика Республіканської партії на майбутнє, яка визнає комунізм за дальшого найнебезпечнішого ворога. Республіканська плятформа відкидає тезу нинішньої закордонної американської політики, наче б ситі комуністи були, як агресори, „менше голодними" та твердить, що „атеїстичний імперіялізм", що ним є комунізм, становить „найголосніший виклик" на адресу американської політики. Республіканська програма ставить собі за ціль „перемогу в змагу за мир". „Не може бути миру, не може бути безпеки, поки неосягнено цієї цілі ... Динамічна стратегія, звернена на перемогу — шукаючи завжди ініціятиви в справах волі і відкидаючи завжди угодівство та відступ — зменшує ризико атомової війни ... Республіканці потверджують своє давнє зобов'язання щодо напрямку, який остаточно має привести до визволення народів Східньої Европи, Азії і Латинської Америки", а вичисляючи ці народи називає за йменням і Україну. І далі, республіканська плятформа за пунктами формулює динамічну, наставлену на перемогу політику в справах Куби, Німеччини, Берліну, Південної Азії.

Проголошення великою Республіканською партією гострої антикомуністичної програми в закордонно - політичному аспекті має велике значення, бо мусить відбитись і на політиці Демократичної партії та її репрезентанта в Білому Домі. Коли одна велика американська партія актуалізує закордонну визвольну політику, то куди трудніше і незручніше вести другою партією політику співіснування з Москвою.

Компромітують самі себе

В одному з дотепів говориться, що коли відомого англійського державного мужа, автора і філософа Честерфілда запитав хтось чи він має який світогляд, той початково відповів, що не має жадного, але швидко поправився, що має: він є „проти". Подібне мабуть, можна б сказати й про теперішніх редакторів відомого українцям вашингтонського щоденника „Ди Вашингтон Пост", який після довгої і завзятої та наполегливої і, на щастя, безуспішної кампанії проти пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, тепер винайшов собі інше „проти", цим разом проти Тижня Поневолених Націй.

П'ять років тому Конгрес ЗДА схвалив у справі цього тижня відповідну резолюцію, „уповноважуючи і прохаючи" кожночасного Президента З'єдинених Держав щорічно проголошувати третій теждень липня як „Тиждень Поневолених Націй" та закликати нарід цієї країни відзначати цей Тиждень відповідними церемоніями аж до того дня, як усі народи світу будуть вільними і незалежними. Так і діється. Президент Двайт Д. Айзенгавер, президент Джан Фіцджералд Кеннеді і президент Линдон Б. Джансон виконали цю постанову Конгресу і досі ніхто в Америці — поскільки нам відомо — проти цього Тижня не виступав. Навпаки, законодавці і репрезентанти екзекутивної ділянки уряду часто підкреслювали важливість і значення цього Тижня, який має передусім моральну вартість, бо пригадує поневоленим народам, що вони не є самі, що про них пам'ятають у світі та бажають для них волі.

Вартість і значення цього Тижня для поневолених націй можна оцінити по страшній люті, з якою до цієї акції в Америці поставилась п'ять років тому і ставиться до нині рабовласницька Москва. Саме на підставі реакції Москви на цей Тиждень можна вносити, що його схвалення і щорічне проголошування було й залишається одним із найсвітліших проявів ініціятиви й політики волелюбної Америки у відношенні до жертв комуномосковського імперіялізму.

Щойно цього року Москва у своїх виступах проти Тижня Поневолених Націй здобула таки американського союзника: „Вашингтон Пост". Ми далекі від того, щоб приписувати редакторам того щоденника „вину через асоціяцію", як це вони — в оцінці іншого вашингтонського щоденника „Ди Вашингтон Стар" — намагалися приписати Шевченкові й українцям в Америці тільки тому, що Шевченка з інших мотивів і фальшуючи його творчість „прославляють" також комуністи у Совєтському Союзі. Тому, хоч і виступ „Вашингтон Пост-у" проти Тижня Поневолених Націй — зреферований у вчорашньому виданні „Свободи" — і йде по лінії бажань комуністичних ворогів волі й Америки, він має всі познаки незалежної акції, скерованої головним чином проти збільшеного в останніх роках впливу на американську політику.

Так ми й оцінюємо виступ „Вашингтон Пост-у" проти Тижня Поневолених Націй. Тому й у тому виступі не бачимо більшої небезпеки, бо його аргументація ледве чи могла б переконати навіть пересічну людину, не кажучи вже про освічену. Вжите в цитованому щоденнику твердження, що Україна і Білорусь становлять тільки географічне поняття, а не національну особовість, сьогодні вже може компромітувати тільки тих, що таке твердження видвигають. Коли ж мова про кампанію проти етнічних груп, це кампанія проти Америки. Двайт Д. Айзенгавер про відкритті пам'ятника Шевченкові пригадав, що кожний американець, повернувшись два, три чи десять поколінь назад, знайде своє коріння в іншому народі й на іншому континенті. Кого ж іншого, як не себе самих компромітують і поборюють редактори „Вашингтон Пост-у"!

АРХИПАСТИРСЬКИЙ ЗАКЛИК
Митрополита Кир Амврозія Сенишина з приводу Тижня Поневолених Націй
(12 — 19 ЛИПНЯ 1964 РОКУ)

„Невже ж я на те народився, щоб бачити загибель мого народу й руїну святого міста, та щоб сидіти тут тоді, коли його віддають у руки ворогів, а святиню — чужинцям на поталу".

(І Макавеїв 2, 7)

Тиждень Поневолених Націй пригадує нам подію із Св. Письма, де говориться про старо - завітнього священика Маттатія, що він уболівав над недолею свого ізраїльського народу, який дуже страждав у важкому ярмі поганського наїзника, жорстокого царя Антіоха Епіфана. Сумні вісті доходили тоді до нього в Модіні про різню невинних людей у Єрусалимі, про ограблення святині, про заборону почитати правдивого Бога, про злобну пропаганду ворога, який різними способами обезчещував і плюгавив людські душі. Те все горе його народу, всі терпіння і пролиття неповинної крови дуже пригноблювали священика-патріота Маттатію. Він не міг довше дивитися на нужду та загибель свого народу та руїни святого міста, тому покликав до себе своїх синів і так сказав до них: „Горе мені. Невже ж я на те народився, щоб бачити загибель мого народу й руїну святого міста, та щоб сидіти тут тоді, коли його віддають у руки ворогів, а святиню ворогам на поталу".

Історія жидівського народу повторилась у наших часах. Колись, перед приходом Христа, багато народів Близького Сходу терпіло неволю. В нинішні часи новітнє жорстоке поневолення також придавлює народи в країнах, які, по другій світовій війні опинились в комуністичному ярмі, поза залізною і бамбусовою заслонами: між тими народами перший упав жертвою комунізму український нарід.

Як колись важкі думи насувалися старо - завітньому священикові ізза поневолення його народу, так і сьогодні насуваються невеселі думки переселенцям різних національних груп, що їх воєнна хуртовина розкинула по всьому світі. Невже ж на те вони родились, щоб бачити загибель і руїну своїх народів і Церков у батьківщині? — насувається питання. Чи на те народи світу проливали свою кров у двох світових війнах, щоб тепер бути свідками страшного поневолення різних країн під комуністичним ярмом? І знову хочеться запитатися: Чи світова організація Об'єднаних Націй в Ню Йорку є на те, щоб толерувати неволю мільйонів людських істот?

І нас, українців, болить невідрадний стан нашої Батьківщини, звідки ми прийшли тут, на Вільну Землю Вашингтона. І ми питаємо себе: Чи на те Українські Січові Стрільці, вояки Української Галицької Армії, збройні сили УНР та геройські бійці УПА клали своє життя на жертовнику України, щоб тепер український нарід із своїм духовенством і Ієрархією був закріпощений та позбавлений людських прав?

Ми вдячні Господеві за те, що спільна резолюція Конгресу і Сенату, схвалена п'five років тому, дня 17-го липня 1959-го року (73 стаття, 212) уповажнила і прохала Президента ЗДА, щоб кожного року видавав проклямацію, якою призначуватиме третій тиждень місяця липня Тижнем Поневолених Націй, поки всі поневолені народи в світі не здобудуть собі свободу і незалежність. Ця проклямація є великого значення тому, бо вона пригадує вільному світові гірку долю українського й інших народів та вчить великої правди, що тільки тоді буде забезпечена для всіх свобода, коли народи світу осягнуть ось такі чотири свободи: свободу релігії, свободу слова, свободу від страху та свободу від злиднів.

Тиждень Поневолених Націй, не є ще ключем до відкриття тюремних дверей на свободу українському й іншим народам поза залізною заслоною.

Нам тут, в Америці, треба більше добрих діл, як плаксивих слів. Колись відомий поет і письменник Богдан Лепкий, прислухуючись до нарікань українського суспільства на свою недолю, кликав:

„Не скигліть, як діди:
Бідні ми, нещасні.
Вирятують нас з біди
Сили наші власні..."

„Не сліз, а сили духа треба,
Щоб від напасти не пропасти".

(Б. Л.)

Цю силу духа можна набути молитвою і працею. Це досвід старохристиянської філософії, яка навчає: „Молися і працюй". Старо-завітній священик Маттатія напоминав своїх синів: „Будьте мужні, сини, і кріпіться в законі сильно, бо в ньому ваша слава" (І Мак. 2, 64).

І нам треба молитись за тих, що у неволі далеко від родин, від друзів, забуті світом та в розпуці б'ються об грізні залізні штаби ґрат. Не забуваймо за тих, які вмирають з катівської руки, далеко від рідних. Ревно молімся за тих, що їм не вистачає сили до боротьби, яких гірка недоля схилила під ярмо тюремних ключарів і мусять пити чашу горя вщерть налиту. Нехай Всемилостивий Господь виявить їм Своє милосердя і благословить їх шлях, який веде для здобуття свободи.

Помолімся і за наших яничарів, що запродали своє національне сумління за миску сочевиці дочасних дібр та ще й захвалюють нам „рай", який є пеклом на землі. Хай Господь дасть їм ласку пізнати те, що їх доля є найгіршою і найогиднішою, бо вони творять собі щастя із нещасть мільйонів людей, лукавлять серцем, а мерзенну неправду одягають в шати правди.

І згадаймо в наших молитвах безбожних гонителів, які знищили наш Край, нашу Церкву і найкращих синів нашого народу. Нехай Всевишній дасть їм ласку навернення, щоб пізнали скільки кривди і горя заподіяли народам світу, а зокрема українському народові й українській Церкві, та щоб із Савла - гонителя стали Павлом - освободителем і направили всі шкоди й кривди, які заподіяли нашій Церкві й нашому народові.

Помолімся і за себе і за наші родини, щоб пристрасний матеріялізм, сліпий індеферентизм і підступний секуляризм - зісвітчення не поневолили нас, наші родини, наші товариства і організації, бо їх симптоми в нашому суспільстві є вже замітні. Вони не заповідають добра нашим родинам, якщо не прийде отверезіння та визволення від тих модерних руїнників християнського духа. В противному випадку можемо стати невільниками байдужности, оспалости і самолюбства на Вільній Землі Вашингтона.

Нехай Тиждень Поневолених Націй та довготривала неволя наших братів і сестер поза залізною заслоною, розбудить наше сумління до милосердних діл. Нехай їх мовчазність в терпіннях голосно промовить до наших сердець, щоб ми всі в цьому Тижні Полосердних діл. Нехай їх мовмилосердними ділами допомоги тим, що на скитальщині й тим які коротають свій вік поза залізною заслоною, живучи в голоді, холоді і нужді.

Тому апелюю до шляхетних сердець українців - католиків, щоб Тиждень Поневолених Націй, який припадає від 12 до 19 липня цього року, був тижнем молитов і добрих діл в користь наших братів і сестер, для яких доля не була така ласкава, як для нас.

Доручаю всім Високопреподобним і Всечеснішим Парохам, Адміністраторам і Співробітникам, щоб перевели збірку під час усіх Божественних Літургій у церквах Філядельфійської Архиєпархії в неділю, 19-го липня 1964-го року, а всіх Вірних прошу і благаю, щоб склали щедрі пожертви, бо потреби бідних є великі. Про це свідчать їх розпучливі листи до Українського Католицького Комітету. Пам'ятаймо, що краще є давати, як брати. Тож будьте милосердні, а Господь буде милосердний для вас.

† Амврозій
Митрополит

Богдан Галайчук

АРГЕНТИНСЬКІ ПАРТИЗАНИ
(1)

Буенос Айрес. — 9 липня уряд опублікував текст американсько-аргентинського договору про військову співпрацю. Той договір підписав ще 10 травня ц.р. міністер закордонних справ Заваля Орті з тутешнім американським амбасадором, Мек Клінтоком.

Предметом договору є постачання американського військового матеріялу для аргентинських збройних сил. Договір не накладає на Аргентину ніяких міжнародних зобов'язань, тому, згідно з урядовою інтерпретацією, не вимагає ратифікації Конгресу, а входить в рами чисто адміністративних компетенцій президента. З огляду на те, умова мала таємний характер — який скасував щойно президентський декрет з 7 листопада. Насправді перша вістка про договір дісталася до преси ще два тижні давніше, дала привід до тенденційних коментарів у комуністичних часописах — і мабуть та обставина примусила договірні сторони опублікувати текст договору.

Умова дійсна на необмежений час, з тим, що кожна договірна сторона може виповісти її, з 6-місячним реченцем (3-тя стаття). Для виконання договору, кожна сторона зобов'язується прийняти на свою територію персонал (себто військову місію) другої сторони та дати йому всякі полегші (2-га стаття). Найдовша (10 параграфів) і найважніша перша стаття, яка з'ясовує характер та умови допомоги. Вона зредаґована „симетрично", значить трактує обидві договірні сторони нарівні, навіть не натякаючи, що це Америка помагатиме Арґентині, а не навпаки: „Кожна сторона постачатиме (чи продовжуватиме постачання) другій стороні зброю та інші допоміжні засоби (дослівно: „сервіс") оборони, як теж іншу військову допомогу..." (2 параграф). Підкреслено (у 3 параграфі) згідність умови з Хартією ОН та Міжамериканським Договором Взаємної Допомоги (підписаним, як відомо, в Ріо де Жанейро у 1947 році), але її справжній сенс з'ясований у 5 параграфі: „...Військова допомога буде здійснювана (А) або для виконання вимог з'ясованих у 1-ій та 2-ій резолюціях, заапробованих у Пунта дель Есте 31 січня 1962 року (Б) або для цілей оборони, важливих для збереження миру й безпеки на американському континенті, згідно з відповідними плянами".

Иде про резолюції прийняті на консультативній нараді американських міністрів закордонних справ, предметом якої була кастрівська загроза для континенту (і яка, як відомо, припинила Кубу у правах члена Організації Американських Держав), отже протикастрівський характер останнього американсько-арґентинського договору очевидний. Але, насувається питання, до яких конкретних цілей, проти кого мали б арґентинські збройні сили вживати зброю, яку дістануть від Америки. Як це ми писали у „Свободі" з 14 квітня, тутешні військові кола були поважно стурбовані приспішеною комунізацією велетенського північно - східного сусіда — Бразилії, за Ґуляртової адміністрації — зокрема маючи на увазі підозріння у комуністичній інфільтрації 3-ої бразилійської армії, яка розташована на півдні країни, здовж арґентинського кордону, і яка творить найповажнішу частину бразилійського війська; але бразилійська загроза минула на початку квітня, а договір підписано щойно 10 травня. Нова загроза може виринути на Заході, якщоб у чілійських виборах 4 вересня переміг нотарійний комунофіл, Алєнде; небезпека була б поважна, але все таки куди менша ніж бразилійська, з огляду на відношення кількости населення, промислового потенціялу, тим самим і збройних сил. Та головною ціллю американської допомоги вважається тут поборювання арґентинських антирежимних партизанів.

Перший табір комуністичних партизанів викрила поліція провінції Кордова (положеної в самому осередку Арґентини в Іча Круз). Партизани в тому часі купалися, стійковий (дуже молодий хлопчина) здрімався — тому вдалося зловити всіх без бою, дарма, що партизани були добре озброєні.

Другий табір знайшла жандармерія (складова частина армії з військовим вишколом та військовою організацією — якої головним завданням є охорона кордонів) 4 березня біля Ля Тома, провінція Сальта, у північній лісовій смузі, недалеко болівійського кордону. Стверджено, що обидва табори підлягали спільній команді та входили до широко розгалуженої партизанської організації, тому жандарми зараз почали розшуки по всій околиці, але без висліду. Жандарми добре вишколені, витривалі, завзяті, але не могли досить скоро посуватися по терені повному яруг, зарослому густим лісом, ще й до того в часі зливних дощів; власних гелікоптерів не мали, а заки дістали від армії, вже було пізно. У викритому таборі знайдено письменний наказ від зверхника (який підписується „командант Сегундо", що можна теж перекласти як „другий командант") покинути околицю 4 квітня; виходило б, що командування передчувало небезпеку, тому всі табори, за винятком одного, втекли впору, що доводить, що партизанська розвідка і зв'язкова служба незгірша.

Потерпівши ту невдачу, жандарми не дали за виграну, але започаткували терпеливу, систематичну акцію. У світлі пресових вісток та інформацій і коментарів моїх знайомих, старшин жандармерії, зарисовувався поволі, крок за кроком, засяг партизанки. Шеф жандармерії зробив перші підсумки на пресовій конференції 26 березня, але картина яку він накреслив, була ще дуже туманна й неповна; щойно тепер міг зробити баланс операцій — і висловити прогнозу відносно небезпеки на майбутнє.

В рамах однієї з кращих тутешніх журналістичних телевізійних програм відбулася 1-го липня дебата на тему комуністичної партизанки в Арґентині — з участю віцеміністра закордонних справ Васкеса, видатного правника-криміналіста Солєра, та 2-ох парляментаристів. Та найважливішим учасником дебати був ген. Альсоґарай, який, як генеральний директор жандармерії, керує поборюванням партизанки, тому його вважають найкраще поінформованою в тій матерії особою.

(Продовження буде)

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Федір Дудко

МОЯ МОЛОДІСТЬ
(СТОРІНКИ З АВТОБІОГРАФІЇ)

(1)

Прийшов на світ я на Чернігівщині в козацькому селі Шабалинові сосницького повіту. Сталося це 24-го квітня (за старим стилем) 1885 року, 13 днів після того, як застрілився з невідомих причин молодший батьків брат, мій, значить, дядько, Федір, у місті Глухові, де кінчав учительський інститут. На спомин про трагічну долю дядька мені й дали його ім'я. Мама моя, як згодом довідався я, дуже противилася тому, бо мала великий страх перед зловіщою тринадцяткою, що відділювала початок мого життя від кінця життя дядька Федора. Проте, як бачимо, мамині страхи не виправдалися: сідаю за писання цих рядків на 73-му році свого життя.

Згадавши про трагічну долю дядька Федора, не можу обійти мовчанкою деякі цікаві моменти з історії свого роду.

Основоположником роду Дудків був мій прапрадід, запорозький козак Степан Карпенко. Коли москалі розгромили Січ, деяким спритнішим запорожцям пощастило висмикнутися з московських лабет і втекти. До цих щасливців належав і Степан Карпенко. Він причвалав до села Кудрівки на Чернігівщині, осів там і оженився.

Син його Федір, мій, значиться, прадід (чи був один лише в батька — не знаю), переселився з Кудрівки до міста Сосниці й заклав там при величезному ярмарковому майдані свою садибу з широким садом, в якій пізніше, за моїх дитячих часів, містився сосницький міський громадський клюб. Федір Карпенко грав на клярнеті й частенько вечорами пересиджував на ґанку свого дому, виграваючи різні пісні, що луною розлягалися в густих заростях саду. Людська громада, яка ніколи на Україні не називає людей їхнім правдивим, „пашпортовим" прізвищем, а лише „по-вуличному", прозвала Федора Карпенка за це Дудкою чи Дудком. Так ця кличка присохла на ньому й попала на сторінки людського офіційного перепису, що його десь на початку 19-го віку переводив на Україні московський уряд. На Чернігівщині, пригадую собі, майже всі мали „вуличні" прізвища. Мого, наприклад, діда по матері Прокопенка ніхто на селі, де він жив, навіть найближчі сусіди, під цим правдивим прізвищем зовсім не знали. Як син Якова, дістав він кличку Яковенко і, як Яковенка, знало його все село. Таким чином утворилося багато подвійних українських прізвищ. Прожив Федір Дудко-Карпенко на світі 120 років.

Син його Тодось (чи був один у родині — також не знаю) — мій дід по батькові — чомусь не злюбив Сосниці, продав батьківську садибу, купив собі кілька соток десятин землі біля Сосниці на правому, високому березі ріки Десни й заклав там хутір. Господарка в діда була велика: кілька десятків коней, п'ятдесят пар волів для праці на землі, отари овець і корів, велика пасіка і т.д.

Як із чародійної торби, сипалися в діда одна дитина за другою. Що-півтора, що-два роки — і в домі справлялися чергові хрестини. Повітря було здорове, харч — найздоровіший, умови життя найвигідніші, і діти росли, як молоді дуби, міцні та здорові. Менші діти підростали, старші женилися або виходили заміж і покидали хутір, переходячи на власну господарку. Тим-то на хуторі ніколи не було перелюднення, і дідові доводилося завжди наймати для допомоги в господарстві челядь.

Минуло якихсь 35 років і в діда було вже 16-теро дітей. Але бабця несподівано захворіла й по кількох тижнях лежання в постелі померла.

Зажурився дід, залишившись сам із кількома малятами та підростками, яким ніхто не міг дати належної опіки. Попалась на око йому молода дівчина з поблизьких околиць і дід із нею оженився. Ця друга по батькові моя бабця була така молоденька, що в порівнянні до своїх старших замужніх „прибраних" донь виглядала, оповідали, як їхня доня.

І знову посипались, як із чарівної торби, діти. Мав їх дід від другого свого подружжя 8-меро, а всього, значить, разом із попередніми, аж 24-веро. Цікаво, що 24-та дитина (згадуваний уже мій дядько Федір) народився на 77-му році дідового життя.

Дід був людиною дуже міцного здоров'я і, як оповідав мій батько, ніколи не хворів. Цього мало: він зовсім не хотів вірити в існування якихось хвороб на світі. У бабці, наприклад, іноді боліли зуби. Ніяких зубних лікарів у тих часах на Україні не було й хворим допомагали знахарі. Вони давали від болю зубів якісь полокання, а в разі потреби рвали зуби чи пняки обценьками. Дід чув бабцині охкання і ойкання, знизував недовірливо плечима й говорив:

— Зуби болять! Диво дивне! Так як це, скажіть мені на милість божеську, людоньки добрі, може кістка боліти?

Дід прожив 96 років і, як оповідав батько, до кінця життя зберіг усі свої зуби, якими свобідно лускав лісові горіхи.

Сосниця, хоч і була повітовим містом, не мала, крім початкової, жадних інших шкіл. А дід хотів, бодай наймолодшим своїм дітям, дати сяку-таку освіту. Довелося йому розвозити дітей до інших міст, де були школи з інтернатами. Такими школами були в тих часах учительські семінарії. Знаю, що таку школу закінчив мій батько, закінчив батьків молодший брат Федір, який потім учився в учительському інституті в Глухові, та 22-га в родині дитина — моя тітка Олександра, яка була вчителькою в моєму рідному селі Шабалинові, де й вийшла заміж за свого колеґу-вчителя Якимовського.

З батьківських оповідань знаю, що Спас був храмовим святом на дідовому хуторі й що на це свято з'їздився до нього ввесь Дудчин рід. Після Служби Божої у найближчому від хутора селі Пекареві ввесь цей рід, що з кожним роком збільшувався і врешті розрісся до пару соток осіб з гаком, збирався в дідовому домі. Але тому, що в 4-х його покоях із кухнею годі було всіх примістити, розставлялися зранку в саду столи буквою „П", щоб можна було засідати за них з обох боків, застелювалися десятками вишиваних скатертин, заставлялися посудом із різною сніддю й питвом і ввесь рід засідав за святочну трапезу.

Батько розповідав, що в часах, коли він кінчав свою семінарію, усі його старші брати й сестри були вже поженені. Ближчих до нього віком сестер і братів він пізнавав з облич і навіть знав по іменах. Але із старшими була тяжча справа.

— Знав, — оповідав батько, — що то був брат, а то сестра, але як їх по іменах було звати — святий Бог знав.

Але ж кожен із братів і кожна з сестер мали ще своїх жінок і своїх чоловіків, мали по кількоро дітей, а у найстарших були вже й внуки.

— Підбігає бувало, — весело розповідає батько, — гарненька якась дівчина до тебе, обіймає, цілує. Своя, значить! Хм, але чия саме — вгадуй!

Помер мій дід, як я вже згадував, на 96-му році життя, але помер не своєю смертю: його прибили вночі злодії.

Коло дідового хутора позакладали згодом свої хутори старші його сини й усе це поселення дістало назву Дудчиних хуторів.

Але повертаюсь до згаданого на початку рідного мого села Шабалинова.

Було це дуже велике козацьке село з двома церквами. За старих гетьманських часів було воно резиденцією старшинської команди шабалинівської козацької сотні. А свою назву, як розповідав батько, дістало це село ніби тому, що перші його поселенці після одної невдалої спроби наловити линів у старому руслі ріки Десни, або в так званому Десниці, що перебігало луками коло села, безнадійно заповіли:

— Шабаш ловити линів!

Звідси ніби-то й постало: Шабаш-линів. Малоправдоподібне, але прийняте людьми за правдиве, походження назви села.

ПІСЛЯ ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО ДНЯ У ВАШИНГТОНІ 27-ГО ЧЕРВНЯ — УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ У НЮ ЙОРКУ НА СВІТОВІЙ ВИСТАВЦІ — 19-ГО ЛИПНЯ 1964

Зустріч ґрадуантів середніх шкіл в Ню Йорку

Знимка випускників (ґрадуантів) середніх шкіл, які 13-го червня ц.р. відбули свою зустріч в Ню Йорку, получену з бенкетом і балем. В зустрічі взяла участь молодь з Ню Йорку, Нюарку, Джерзі Сити й зі стейту Коннектикат.

З'ЇЗД ДРОГОБИЧАН У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

На заклик Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка в ЗДА, Комісії реґіональних дослідів, в справі збирання матеріялів до історії поодиноких повітів, відбулося вже багато з'їздів та видано декілька альманахів. В 1960 р. в часі товариської зустрічі колишніх учнів середніх шкіл Дрогобича, обговорювано справу з'їзду дрогобичан. Згодом оформився Комітет у Ню Йорку з почесним головою проф. Григорійчуком та діючим головою інж. Володимиром Осередчуком для збирання матеріялів та видання альманаха про Дрогобиччину. Восени 1963-го р. зорганізувався у Філядельфії Комітет для підготови й переведення З'їзду Дрогобичан, який очолив Юрій Гаврилів — голова, Василь Колінко — секретор. Згодом зорганізувалися місцеві комітети: в Шикаґо — голова Німилович, Клівленді — голова Я. Городиський, Нюарку — д-р М. Терлецький, Монтреал — Канада — А. Гладилович, Торонто, Канада Р. Проць. В порозумінні з повищими Комітетами вирішено відбути З'їзд Дрогобичас у Філядельфії в днях 5, 6 і 7-го вересня 1964. Комітет у Філядельфії є господарем З'їзду.

Дрогобицький повіт враз з Бориславською нафтовою заглубиною, вирізняється серед інших повітів Галицької Землі. Розвивалося там буйно культурно - освітнє, громадсько - політична та економічна діяльність. Філія Просвіти, Рідна Школа, Повітовий Союз Кооператив, Сільський Господар, Украінбанк, Відділ „Промбанку", а з окрема Товариство „Підойма", що об'єднувало власників нафтових піль. Дрогобицька Земля видала ряд визначних постатей з Іваном Франком на чолі, що віддано трудилися для свого народу.

Всі наші окупанти старалися й стараються дощенту знищити всі історичні цінності народу та затерти сліди його минувшини. Тепер на рідних землях нарід не може закріпити друком історії свого життя згідно з історичною правдою. Тому повинна це зробити еміґрація, щоб передати грядучим поколінням ту історію, що недавно творилася на рідних землях.

Комітет З'їзду просить всіх Дрогобичан взяти участь у З'їзді. Треба зійтись разом, застановитись над здобуттям матеріялів, яким способом роздобути відповідні фонди, — потрібні на видання книги. Може плянований З'їзд Дрогобичан буде останньою нагодою стрінутися колишнім друзям.

Подрібна програма З'їзду буде подана в окремих оголошеннях. Просимо всіх Дрогобичан зголошувати свою участь у З'їзді до 31-го липня 1964 у місцевих Комітетах. Особи, які мешкають поза осідком місцевих Комітетів, просимо зголошувати свою участь в З'їзді, як рівнож звертатися за інформаціями на адресу:

J. HAWRYLIW
515 W. Girard Avenue
Philadelphia 23, Pa.

Комітет З'їзду

Короткі вісті

● Колишній сіямський прем'єр, маршал Саріт Танарат, залишив після своєї смерти в минулому році кругло 20 мільйонів долярів в сіямських банках. Уряд переводить тепер слідство, чи ці гроші приватне добро померлого прем'єра, чи державні фонди, та взагалі яким чином Саріт Танарат дістав в свої руки такі велетенські гроші.

● В Альжирі, всупереч офіційним запереченням, зростає активність невдоволених режимом „соціялістичного" диктатора Ахмеда Бен Белли підпільних груп. Прибулі з Альжиру в останніх днях туристи твердять, що партизани виконують несподівані наскоки навіть за 20 миль від столиці країни.

● Японський прем'єр Гаято Ікеда відніс перемогу над внутрішньою опозицією в його Ліберально-демократичній партії, діставши 242 голоси, коли його найбільший противник Ейсаку Сато дістав 160, а другий противник Аіхіро Фуджіяма — 72. Однак формально Гаято Ікеда дістав тільки на 4 голоси більше, як було треба при наявному 481 партійному делеґатові. Річ ішла про вибір на голову партії, який автоматично є також прем'єром. Гаято Ікеда заявив, що вислід виборів задовольняє, він не думає зрікатися і вестиме політику в тому самому напрямку.

● В лісах на французькій Рів'єрі бушувала в минулому тижні така велика пожежа, що вона перервала в кількох місцях автостради. Зокрема великі пожежі були в околиці міст Марсей і Ніцци.

Успіхи Шарльоти Баранської в Метрополітальній опері в Колорадо

Шарльота Баранська

В Сентрал Ситі, Колорадо, те відбувається 33-ій Музичний Фестиваль, титулову ролю в опері „Мадам Баттерфлай" грала відома українській громаді із виступів на наших національних імпрезах Шарльота Ордасси Баранська. Музичний рецензент "Denver Post" з 28-го червня ц.р. між іншим каже, що: „пані Ордасси є подивугідна Хо-хо-Сан. Вона має гарний голос, яким користується з відповідним музичним і драматичним вмінням. Вона теж усталює драматичну енергію опери через ефективне получення двох засадничих прикмет характеру Хо-хо-Сан: її чаруючу простоту і зрілу любов до Пінкертона". Інший рецензент Dennis Riley в "Rocky Mountain News" подає оцінку її виступу на прем'єрі цієї ж опери: „Вона була захоплююча в титуловій ролі. Посідаючи багатий і драматичний сопрано та цілковите зрозуміння чаруючого але й патетичного характеру Хо-хо-Сан, пані Ордасси була перфектно підхожа до цієї ролі"... Ще кілька виступів пані Ордасси Баранської до кінця цього місяця дає нагоду українській громаді в Денвері і околиці почути і оцінити її особисто. *О.С.*

Українська хроніка

● Колеґію св. Андрея у Вінніпеґу в Канаді урочисто відкрито 4 липня, в присутності понад 500 осіб. Великий комплекс чотириповерхових будівель, що коштував 1 мільйон долярів, на площі Манітобського університету був посвячений архиєпископом Михаїлом з Торонта. У посвяченні колеґії взяли також участь архиєпископ Андрей з Едмонтону та єпископ Борис із Саскатуну. На святі відкриття колеґії, 4 і 5 липня, були присутні представники канадійського уряду, духівництво Української Греко - Православної Церкви в Канаді, голова КУК о. д-р В. Кушнір та ін. Це свято української культури закінчилось спільним поклоном пам'яті Кобзаря біля пам'ятника, де маси людей відспівали „Заповіт".

● Нову платівку з записом кантати „Кавказ" С. Людкевича, на слова Т. Шевченка, випустила книгарня „Біблос" у Торонті. Чотиричастинну кантату виконує хор „Трембіта" в супроводі симфонічної оркестри, під диригуванням проф. Миколи Колесси. Кантата справляє величне враження.

● Угольний камінь під будову нової церкви в Дірборн, Мишиґен, що її будує парохія св. Михаїла, посвятив єпископ Кир Ярослав Ґабро в асисті духовенства. Перед актом посвячення українці католицького обряду йшли містом, співаючи релігійних пісень.

● Український танцювальний ансамбль, складений із студентів Університету Міннесоти, з успіхом виступав на Інтернаціональному Фестивалі в тому університеті. Ансамбль „Верховина", під керівництвом балетмайстра В. Штенгеля, був відзначений на фестивалі за чудове виконання українських народних танків.

● Через телевізійне русло ч. 2 в Ню Йорку, у неділю 12 липня показували постійну програму „Тед Мек аматорська година". Усі аматори-актори цього разу були з району Вестчестер, стейт Ню Йорк. Найбільший успіх і найбільше оплесків зібрали ляльковий театр і четверо українських танцюристів-козаків з шаблями — сумівців з Йонкерсу, членів УНСоюзу.

● „Українське Православне Слово" з Бавнд Бруку повідомляє, що там придбано від професора Колюмбійського університету І. Йоффе написаний на Україні в 1603 році рукописний „Ірмологіон". Книга, оправлена в шкіру, з багатьма кольоровими малюнками - заставками, дуже добре збереглася. Цій цінній пам'ятці української культури тепер 361 рік.

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого і Незабутнього
сл. п. проф. СЕРГІЯ ЛИТВИНЕНКА
складаємо 10 долярів на Фонд Допомоги старим і немічним мистцям, а Дружині Покійного, Дорогій Пані Надії, шлемо наше глибоке співчуття.

Марія і Тома КОТИКИ

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого і Незабутнього Приятеля нашої родини, визначного скульптора
сл. п. проф. СЕРГІЯ ЛИТВИНЕНКА
складає $15.00 на Музей в Клівленді

Емілія ЗАВІЛЬСЬКА

Замість квітів на могилу
інж. ІВАНА МИРОШНИЧЕНКА
складають $10.00 на Українську Вільну Академію Наук у США

Іван і Леся ҐАЄВСЬКІ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 13-го липня 1964 року упокоїлася в Бозі, наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

БЛ. П.
Марія КУРЛЯК
з дому ВОРОБЕЦЬ

Покійна походила з с. Більшовці, пов. Рогатин, Україна.

ПАНАХИДА — в середу, 15-го липня 1964 року о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН — в четвер, 16-го липня 1964 року о год. 9-ій ранку до української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку, опісля на цвинтар Most Holy Trinity Cemetery, Brooklyn, N. Y.

Горем прибиті:

сини — СТЕФАН, ВАСИЛЬ, ПЕТРО
невістки — МИРОСЛАВА, ЛУЛА, АННА
внуки — ПАВЛО, ОЛЕСЯ, МЕРІ-ЕН, МИХАЙЛО, РЕЙМОНД, ТОМАС, ЕЛИЗАБЕТ, КАТЕРИНА, ВАРВАРА, ДЖЕФРІ
правнук — ЧЕД

Крім квітів на могилу
бл. п. Марії Курляк
мами нашого працівника
$20.00 на ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
зложили
ПРАЦІВНИКИ УНСОЮЗУ і „СВОБОДИ"

Українська Вільна Академія Наук у США
З глибоким смутком повідомляємо, про несподівану смерть
інж. Івана Мирошниченка
довголітнього члена Фундації Академії й українського громадського робітника.

Дружині Покійного п. Аделі і всій Родині висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА УВАН у США

ПОДЯКА

Дня 19 червня 1964 р. після короткої та тяжкої недуги відійшла у Вічність з Волі Всевишнього на 55-му році свого трудолюбимого життя наша Найдорожча
ДРУЖИНА і МАМА

бл. п. ЕМІЛІЯ РУДНИЦЬКА

В часі Похоронних Богослужб-Панахид, як і після Похорону (6. 23. 1964) многі Знайомі, Приятелі та Співробітники висказали нам в тому тяжкому для нас горю — глибокі співчуття — слова потіхи і розради з виявами великої пошани та любови до Покійної, за що складаємо Їм Всім щиросердечну подяку.

В першій мірі щиро дякуємо Всеч. о. Пароховi Володимирові Білинському, Всеч. о. Миколі Притуликові і Всеч. о. Іванові Пайкушеві за відвідини і духову опіку під час тяжкої хвороби Покійної, — за відправлення похоронних Богослужб включно з відпровадженням Покійної на місце Вічного Спочинку, як також за теплі й щирі слова, якими Всеч. о. В. Білинський попрощав Покійну в Церкві.

НАША ЩИРОСЕРДЕЧНА ПОДЯКА:

Вп. Д-рові Б. Филипчакові, що так щиро, дбайливо та совісно і з такою подивугідною посвятою опікувався Покійною в шпиталі і в дома.

Вп. М. Химинець — медсестрі, яка ніколи не пожаліла часу, опікуючись Покійною до останньої години її життя.

Вельмишановним Панам: В. Рудакевич, В. Нетлюх, О. Коцюба, В. Мочула, І. Дратвінський і В. Познахівський, які направду з любови для свого ближнього не пожаліли були пожертвувати власної крови для піддержки підірваного вже здоров'я Покійної.

Вп. П. М. Стефанів — голові місцевого Відділу УККА, інж. О. Клисякові, п. М. Косткові, голові П. О. Сеніорів, за так теплі слова, якими вони прощали Покійну від своїх установ.

Вп. Іван. і Вол. Рудакевичам, Хорові „Воян", Членам і Управі місцевої Кредитівки „Самопоміч", Пластовій Станиці, Пластприятові, Власникам і співробітникам „Айпекс Електронікс", працівникам з фірми „Федерал світ Ко." — за вінки на домовину Покійної.

Всім тим численним Приятелям і Знайомим, які жертвували Служби Божі за спокій душі Покійної, за їхню численну участь у Похоронах, як також всім тим дорогим Найближчим, які в тих тяжких для нас хвилинах поспішили нам з словами розради та з поміччю у влаштуванні після похоронних поминок, а саме п-ву Бакальцям, І. й В. Рудакевичам, п. Є. Квасовській, п. О. Коцюбі, п-ву Кобзарам, п-ву Пайкушам та п-ні Н. Хитрі.

Похоронному заведенню Р. Бурнадз за совісну обслугу.

Хай Всевишній винагородить Вас Всіх стократно.

Найдорожча Дружино і добра Мамо — щойно кільканадцять днів за нами, як Твоє зболіле тяжкою хворобою серце перестало битися, невимовно тяжкі ці дні для нас без Тебе, здається нам — це все було вчера — цей сумний останній вечір у шпиталі — похорон — це все як у сні стоїть ще перед нами і вірити не має сили, що це дійсно так сталось, що Ти вже ніколи не повернеш до нас.

Ти вже ніколи не станеш перед нашими очима у питомій Твоїй життя радісній поставі, з тою здавалося би невичерпаною життєвою енерґією та все ясним веселим обличчям.

Ти вже ніколи не заговориш до нас добрим словом і порадою з усмішкою на устах, якою Ти всіх нас вітала.

Сповнивши всі обов'язки, які накладає на нас Христова Віра в повній свідомості — притомна до останньої хвилини життя, прийнявши Найсвятіші Тайни у безболісному спокоюсні, Ти відійшла від нас як прикладна християнка католичка і лягла у стіп Всевишнього, де Тебе заслужено чекає вічне щастя. Моли там Всевишнього за нас, щоб дав нам усім змогу ще довго молитись за спокій Твоєї душі та задержати Тебе в нашій пам'яті на все життя.

Спи спокійно наша Найдорожча, хай рідна Тобі земля Вашингтона заступить вповні ці розлогі діброви — цвітучі садки і гайки там далеко по Поморянах, які Ти за життя так любила і серед яких Ти все мріяла спочити на віки.

Хай вічна пам'ять про Тебе задержиться у наших серцях навіки вічні — так нам Боже допоможи.

Тяжким горем прибиті:

Мама — ХАНАШІВСЬКА КАТЕРИНА
Муж — РУДНИЦЬКИЙ ТЕОФІЛЬ з дочкою ЛІДОЮ
Сестра — ОЛЬГА ВИННИЦЬКА з мужем ЯРОСЛАВОМ і з дітьми ДАНУСЕЮ і РОМАНОМ

226 Президент вул.
Пассейк, Н. Дж.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов у Вічність дня 16-го травня 1964 року на 66-му році життя мій Найдорожчий і Незабутній
МУЖ

сл. п. ВАСИЛЬ РЕШЕТИЛОВИЧ

В моєму великому й ненадійному горю прийшли теплі, немов проміння ясного сонця, слова співчуття, розради та поміч від наших Друзів та Знайомих, зокрема від Побратимів Усусусів. Всім їм хочу цією дорогою висловити мою щиру подяку.

В першій мірі дякую Впрп. о. Ігуменові оо. Студитів Т. Шавазі та о. Я. Мілянчеві за відправлення Панахиди та участь в похороні, Впрп. о. Кан. І. Прокоповичеві за глибоке змістом та зворушливе прощальне слово над домовиною в церкві, Впрп. о. Ю. Жидановi ЧСВВ за сталу духову опіку та участь в похороні, Впрп. о. Д-рові В. Гавлічеві за теплі згадки про Покійного на радієвих годинах та всім Впрп. Отцям Василіянам за молитви та вислови щирого співчуття.

Дякую інж. Я. Филипові та членам хору „Трембіта" та церковного хору за прекрасні співи.

Сердечне Спасибі складаю Побратимам Усусусам за несення, вкритої червоною китайкою, домовини. Дякую Всім, що зложили квіти, в цьому СУК „Провидіння" Відд. 200, як рівно ж за зложені жертви на Заупокійні Служби Божі та інші дорогі серцю Покійника, цілі.

Зокрема дякую Землякам Калушанам з Шикаґо за переслані квіти та зворушливі слова співчуття та розради.

Дякую всім, що відвідували Покійника вдома та в шпиталі та несли Йому слова розради та надії.

Дякую за теплі слова прощання над домовиною на цвинтарі, які виголосили Панове — Ф. Липецький від УСС, Проф. д-р. О. Марітчак від УККА та інж. В. Колодчин від Рідні та Пласт-Прияту.

Дякую ВП. Паням, які зайнялись приготуванням поминок та всім Приятелям, які послужили своїми автами в часі похорону. Дякую Д-рові В. Шкудорові, дир. О. Наконечному та дир. І. Білоусові за теплі згадки про Покійного від Кредитівки „Самопоміч", від Спортового Т-ва „Черник" та від Братства УСС.

Дякую Всім — Рідним, Приятелям та Знайомим за передані мені усно, телефонічно чи листовно вислови співчуття. Дякую Всім, які, не зважаючи на день праці, не жаліли часу й труду та відпровадили Покійного в Останню Його Дорогу.

Зокрема дякую інж. В. Колодчинові з Дружиною, які від самого початку мого великого горя жертвенно займалися всіми справами, зв'язаними з переведенням похорону та піддержували мене в цьому тяжкому горю.

Дякую Приятелям та Побратимам за теплі згадки про Покійного в часописах.

Наприкінці дякую рівно ж Похоронному Заведенню Буга за зразкове переведення похорону.

Хай Всевишній винагородить Всім сторицею!

Дружина ІРИНА РЕШЕТИЛОВИЧ

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

З НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН У ЗДА

Д-р Осип Кравченюк: Шевченкіяна англійською мовою в ЗДА й Канаді

Відкриваючи чергову з шевченкознавчих конференцій УВАН, запланованих з нагоди 150-ліття народження Шевченка, Юрій Лавріненко познайомив авдиторію з доповідачем. Д-р Осип Кравченюк належить до молодшої генерації науковців. В 1951 році він здобув докторат з германістики в мюнхенському університеті Людвіґа Максиміліяна. В ЗДА закінчив бібліотечний курс на Колумбійському університеті; два останні роки д-р Кравченюк викладає німецьку мову й літературу у Вілкес Беррі Кінґс коледжі. Серед друкованих праць Кравченюка виділяються його бібліографічні праці про шевченкіяну німецькою та англійською мовами в Англії. В даній доповіді Кравченюк познайомив слухачів з дальшою своєю працею про шевченкіяну — цим разом у ЗДА і Канаді англійською мовою.

У вступі доповідач зазначив, що чимало з англійських писань про Шевченка були пізніше передруковані в ЗДА (статті в журналі Діккенса, В. Р. Морфіла, праця В. К. Меттюса й інш.). Д-р Кравченюк зробив огляд друкованих перекладів поезій Шевченка в збірках Г. Іваха, (Джан Вір) й видану Укр. Нар. Союзом і НТШ збірку „Шевченкові думи". Далі доповідач назвав англомовні переклади з Шевченка в різних публікаціях ЗДА й Канади, виготовлені К. А. Меннінгом, Вірою Річ, Галиною Любач-Пізнак, М. Гембел-Струтинською і окрема Вол. Семенихою (53 переклади, здебільша уривки).

Праць про Шевченка в ЗДА і Канаді, написаних самими американцями, є мало (це головно праці К. А. Меннінга), зате опубліковано чимало праць українських авторів (англ. мовою): Дмитра Дорошенка, Луки Мишуги, Марії Троммер-Трембіцької, Романа Смаль-Стоцького, Володимира Січинського та інших.

Окреме признання висловив доповідач англомовному шевченківському збірникові за участю кількох авторів (під редакцією Ю. Шевельова і Вол. Міяковського). Доповідач вказав на потребу більшої кількости подібних авторитетних англомовних праць про Шевченка, писаних фахівцями.

Найчастіше перекладався в Америці і Канаді „Заповіт" Шевченка (17 окремих перекладів), потім „Вечір" (9 окремих перекладів).

Переклади поезій Т. Шевченка на англійську мову за малими винятками незадовільні. А проте, ситуація з перекладами краща чим із працями про Шевченка. Тут багато повторень, запозичень. Прогалина в цій ділянці велика, і тому їй належить присвятити спеціяльну увагу.

Д-р Олекса Повстенко: „Церква Різдва Христового у Києві на Подолі."

Другою доповіддю на тій самій шевченкознавчій конференції УВАН в Ню Йорку 23 квітня 1964 була доповідь д-ра Олекси Повстенка з Вашінгтону. Багато ілюстрована діяпозитивами доповідь дала слухачам повну уяву про архітектуру й історичну пам'ятку Києва, що її являє собою церква Різдва Христового на Подолі, де 1861 року зупинявся похід з труною Т. Шевченка по дорозі до Канева.

В радянських публікаціях про Шевченка церкву Різдва Христового на Подолі промовчують. Причина цього промовчування важливої в історії Києва і шевченківської епопеї пам'ятки в тому, що з наказу Москви цю церкву зруйнували в часи погрому України в 30-их роках.

В Шикаго сідбулася величава маніфестація з нагоди Тижня Поневолених Народів

Закінчення зі стор. 1-ої

ванiстю українська, а відтак литовська групи. Саму програму маніфестації відкрив молитвою український католицький Єпископ Шикаго, Преосв. Кир Ярослав Габро. Представник Управи міста — полк. Рейлі — проголосив зібраним проклямації президента Джансона, губернатора Іллиной О. Кернера та мера Р. Дейлі. Короткі і довші промови виголосили адв. Ю. Куляс від поневолених народів, а відтак конгресмени О. Герак та Р. Пуцінскі. Після відчитання резолюції та відповідного апелю до вільного світу та відіграння духовою оркестрою СУМА ім. Павлушкова в Шикаго під управою проф. І. Повалячка композиції до слів Т. Шевченка, гимну поневолених народів та „Боже Благослови Америку" і після заключної молитви, яку провів Єпископ Литви Преосв. Вінцентас Брізгис — предсідник закрив маніфестацію. Слід ствердити, що з кожним роком Свято Т.П.Н. стає в Шикаго щораз більш популярним серед національних груп і американського громадянства, що можна було побачити на цьогорічній маніфестації, де мимо не дуже сприятливої погоди зібралися вниимково великі маси людей, щоби своєю участю заманіфестувати свою солідарність з поневоленими народами. Організовану участь у цій маніфестації української групи підготовляв окремий відділ Комітету під спонзоруванням Ліґи Американців Українського Походження.

Філядельфія у підготовці до відзначення Тижня Поневолених Націй

Відзначення Тижня Поневолених Націй, що його маніфестаційно організує і проводить від 1960 р. місцевий Комітет Поневолених Націй, відбудеться цього року в неділю 19-го липня, о год. 1.30 по полудні, на площі перед Індепенденс Голл.

Комітет, що його очолюють д-р Остин Епп — голова, проф. Ласелл Коледжу, та пп. Іґнат Білинський — екзекутивний заст. голови, Йонас Стеклорюс — секретар, Гарри Домбаладжіян — скарбник і Василь Низовий — референт інформації, та кого членами є організації етнічних груп: Альбанське Товариство у Філядельфії, Вірменська Революційна Федерація в Америці, Козацький Національний Визвольний Рух, Кубинський Визвольний Рух, Естонський Комітет у Філядельфії, Мадярське Американське Т-во Стрільців, Рада Латвійських Організацій у Філядельфії, Литовсько-Американське Товариство у ЗДА, Польський Американський Конгрес Східної Пенсильвенії, Словацький Сокіл та місцевий Відділ Українського Конгресового Комітету, — подав про проклямації Тижня Поневолених Націй губернатора В. Скрентона, для стейту Пенсилвенії, та мейора Джейжса Тейта, для міста Філядельфії.

У наміченій програмі маніфестації візьмуть участь як промовці: представники губернатора В. Скрентона і Міської Ради Філядельфії, відомий американський генерал Гарри Ля Бром, та д-р Остин Епп. Маніфестацію відкриє вступним словом п. Іґнат Білинський, а проводитимуть нею пп. Василь Низовий і Йонас Стеклорюс. Молитви проведуть представники американської католицької Філядельфійської Архидієцезії та Протестантської Ради Церков.

По закінченні маніфестації відбудеться покладення символічного вінка біля Дзвона Свободи в Індепенденс Голл. В маніфестації візьмуть участь представники усіх вище названих національних груп. Підкреслюючи своє зрозуміння і важливість справи визволення поневолених націй, мейор міста Філядельфії Джеймс Тейт прийняв почесне головство місцевого Комітету Поневолених Націй.

Відзначування Тижня Поневолених Націй, до якого закликає теж окремою Проклямацією до американського народу президент Линдон Джансон, має свою політичну вимову і значення в холодній війні з Москвою, пригадуючи американському народові важну долю поневолених народів та їх боротьбу за визволення. Українська громада у Філядельфії повинна взяти численну участь у маніфестації, яка своїм політичним змістом підкреслює і наголошує ці самі ідеї волі і незалежности, які так спонтанно і величною виявили українці під час відслонення пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні.

Пейпінґ погрожує, що боронитиме Північний В'єтнам проти ЗДА

Гонґ Конґ. — Комуністичний Китай запевнив свого „братнього сусіда" Північний В'єтнам, що він, Китай, „не буде придивлятися з заложеними раменами", коли б З'єднані Держави заатакували північно - в'єтнамську територію. Заява Камуністичного Китаю була зроблена у відповіді, датованій 6 липня ц. р. і підписаній комуно - китайським міністром закордонних справ маршалом Чун-і, на ноту міністра закордонних справ Північного В'єтнаму, Ксуан Туї, з 25 червня ц. р. Північний В'єтнам „звертав увагу" на буцім-то приготування, роблені З'єднаними Державами, щоб заатакувати Північний В'єтнам. Він звернувся своєю нотою до 14-ох держав, які брали участь у Женевській конференції про Індо-Китай з 1954 року. Комуно - китайська відповідь підкреслює, що коли б ЗДА дійсно заатакували Північний В'єтнам, то це загрозило б безпосередньо безпеку Китаю. Водночас, з очевидною ціллю поставити в незручну ситуацію Москву, комуно-китайська нота підкреслює „першу відповідальність" спонзорів згаданої вгорі Женевської конференції з 1954 року, Британії і Совєтського Союзу, прийти з допомогою ніби-то жертві американської агресії. Очевидно, що однаково північно - в'єтнамська як комуно - китайська ноти користуються прихменною комуністами фразеологією і термінологією, при чому під „визвольними війнами" вони розуміють комуністичні революційно - підпільні та воєнноагресивні дії, як у Південному В'єтнамі і Ляосі, а допомогу збоку З'єднаних Держав для оборони волі атакованих комуністів країн — комуністи називають „імперіялістичною агресією", „окупацією", „поневолюванням" і т. д. Західні коментатори твердять, що ця остання комуно - китайська нота ні в чому не змінює ситуації.

Надруковано окрему „Програму Українського Дня" на Світовій Виставці в Ню Йорку 19 липня

Джерзі Сіті. — Тут у друкарні „Свободи" вже закінчено друк „Програми Українського Дня" на Світовій Виставці. 24-сторінкова програма надрукована на крейдяному папері великого формату. Крім докладного змісту — переказу всіх урочистостей в Українському Дню у неділю 19 липня, у програмі поміщено список членів Українського Комітету при УККА на Світовій Виставці, багато світлин, між ними й такі групові, як хор „Думка" в Ню Йорку, Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка з Дітройту та ін., а також понад 30 оголошень різних фірм. Програма надрукована англійською мовою, бо вона буде пам'яткою не лише для українських глядачів, а й для тисяч американців та іншонаціональних відвідувачів Світової Виставки. Як мотто усіх програм Українського Дня — у ній зацитований відомий афористичний вислів Тараса Шевченка: „І чужого научайтесь, й свого не цурайтесь". Примірник пам'ятної програми коштує 1 долар. Прибуток призначений на покриття видатків на симфонічну оркестру, винаймлення сотень театральних костюмів, шабель, відповідних декорацій тощо.

Джек Пеленс був змушений потайки виїхати з Тускалюзи в стейті Алабама

Ню Йорк. — Відомий театральний і телевізійний актор українського роду Джек Пеленс (Палагнюк) пережив із своєю родиною неприємності у м. Тускалюзі, в стейті Алабама. Там він підписував автографи усім без різниці — білим і неграм. Через те у кіні, куди він пішов у вечорі з дружиною Вірджінією і трьома дітьми, до нього підсіло декілька противників закону про зрівняння негрів у всіх правах з білими. Вони почали погрожувати акторові. Джек Пеленс, відомий також як дуже добрий боксер, захищаючи свою родину, запропонував одному з напасників вийти з ним для справедливого „порахунку" з залі, щоб побачити, які з тих напасників „герої". Скінчилося все, однак, тим, що поліція розігнала тисячну товпу сльозоточивими гранатами, а мейор міста допоміг дружині й дітям Пеленса вихати за місто в мотель, куди згодом прибув і Джек Пеленс. Тепер уся родина перебуває в Ню Йорку.

● Фільмар Юрій Тамарський опрацьовує зняті ним та іншими кінооператорами урочистості відкриття пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні, 27 червня ц. р. Документальний, кольоровий і звуковий фільм про ту подію, спонзорований Красвим КПШ, буде закінчений приблизно через півтора місяця.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СОЮЗОВЦІ! Ваш Відділ Українського Народного Союзу це Ваша родина, Ваша вужча громада, Ваша установа! Місячні чи річні, як і кожні інші збори Вашого Відділу вирішують важливі справи, що відносяться до Вас особисто, до Вашої родини і Вашої спільноти. Тому, Ваша участь у цих зборах мусить бути обов'язкова, бо вона є у Вашому найкращому інтересі! То ж приходіть усі на збори свого Відділу та спільно, всією громадою, подбайте про спільну краіцу долю. На місячні збори обов'язково приносіть свої вкладки і вкладкові книжечки, вирівнюйте всі свої організаційні зобов'язання та вимагайте цього від інших. На річних зборах подбайте, щоб Ваш Відділ мав найкращу Управу і самі не відмовляйтесь від обов'язків урядовця, якщо Вам такі обов'язки повірять члени. На збори приходіть точно! В Українському Народному Союзі наша будучність!

У найближчому часі відбудуться збори:

СУБОТА, 18-го ЛИПНЯ 1964 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори В-ва св. Юрія 239 Відд. в год. 3-4 по пол. в домі Укр. Амер. Горожан при 847 N. Franklin. Члени, які ще не отримали своїх чеків-дивідендів за 1963 р. прошу прибути по них на ці збори. — М. Ковальчук, секр.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд. о год. 7:30 веч. у Віинарському на Мейн вул. На зборах можна вибрати свої чеки-дивіденди. — І. Бурний, секр.

ПАСЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42 Відд. о год. 7:30 веч. в УНДомі при 237 Hope Ave. Є важні справи до полагодження. Збори перенесено на суботу з причини Укр. Дня на Світовій Виставці в Ню Йорку. — В. Марущак, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорноморська Січ 14-ий Відд. о год. 7:30 веч. в домі Чорном. Січі, 508 — 18th Ave. Проситься членство прибути на означений час. — М. П. Отрок, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Приймання членських вкладок 397-го Відд. вудбуватиметься 18-го липня від год. 12-1-ої по пол. під ч. 5020 Йорк Ровд і від год. 3-4-ої під ч. 847 Н. Франклін. Проситься відібрати свої чеки-дивіденди та вирівняти свої залеглості. — О. Штоґрин, секр.

ДІТРОЙТ, Миш. Т-во Запорозька Січ" 75 Відд. повідомляє, що місячних зборів у місяцях липні і серпні ц. р. не будемо робити. Членські вкладки збиратиме фін. секр. Б. Верещинський в приміщенні УНДому при вул. Мартин в п'ятницю і суботу-кожного тижня від год. 7-9 веч. Подається до відома, що прийшли дивіденди і кожний член повинен їх вибрати. Проситься вплачувати свої вкладки на час. — Леськів, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 19-го ЛИПНЯ 1964 р.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори Б-ва св. Димитрія 288 Відд. в год. 11-ій рано по Сл. Божій. Проситься членів прибути та вирівняти свої вкладки. — А. Данилюк, предс., В. Загвоський, кас., Д. Мушастий, секр.

ПАСЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка 97 Відд. в год. 10-ій рано в церковній залі, 47 Hope Ave. Проситься вибрати свої чеки-дивіденди та вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Родж. Прес. Богородиці 36 Відд. в год. 3-ій по пол. Контр. Комісія буде звітувати з 6-місячної діяльности. — С. Гунька, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Піврічні збори В-ва св. Йосафата 217-ий Відд. в год. 2-ій по пол. в церковній залі. На порядку дня: Звіти — Контр. Комісії та фінансів за 6 місяців та інші важні справи. — Вол. Колданський, секр.

ДІТРОЙТ, Миш. Піврічні збори Т-ва ім. І. Франка 146 Відд. в год. 1:30 по пол. в Укр. Осередку при Карпентер вулиці. Проситься вибрати свої чекидивіденди за 1963 р. — Управа.

МІЛВІЛ, Н. Дж. Піврічні збори Т-ва Запорозька Січ 347 Відд. в год. 1-ій по пол. в залі де звичайно. Контр. Комісія звітуватиме з 6-місячної діяльности. — С. Патен, предс., С. Чопик, кас., Гр. Тимчій, секр.

БОФФАЛО, Н. Й. Місячні збори В-ва св. о Миколая 127-ий Відд. в год. 11:30 рано в церковній залі при Філмор і Онейда вул. На зборах можна вибрати свої чеки-дивіденди. Побір вкладок відбувається кожної неділі в згаданому вище місці і часі. — І. Вула, голова, М. Гаравус, фін. секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Піврічні збори Т-ва Запорозька Січ 206 Відд. о год. 1-ій по пол. На зборах звітуватимуть: Контр. Комісія та члени Управи. — Е. Тепер, секр.

ДЖЕМЕЙКА ПЛЕЙН, Масс. Піврічні збори 238-го Відділу зараз по Сл. Божій в парафіяльній залі Церкви св. Андрія. На порядку дня: Звіт Управи за минуле піврічча; Роздача дивіденди ;Різне. — Д. Николенко, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. Т-во Любов 370-ий Відд. повідомляє, що збирання вкладок відбудеться в шкільній кімнаті при 565 Джордж вул., кляс. 1. Секретар збиратиме від 9-11-ої год. ранку. В цю неділю збори не відбудуться, бо члени виїдуть на „Укр. День" на Світовій Виставці в Ню Йорку. Проситься вирівняти свої вкладки до Т-ва і Відділу. За членку, яка померла, кожний повинен заплатити $1.00. Дякуємо тим членам, що брали участь у відкритті пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні. — В. Гіна, секр.

БРІДЖПОРТ, Конн. Піврічні збори Т-ва Укр. Січ 59 Відд. в год. 2-ій по пол. в УНДомі під ч. 500 Галет вул. На зборах звітуватиме Контр. Комісія з піврічної діяльности, буде справа пікніку-забави, 26 липня 1964 р. та Союзового свята 70-річчя УНСоюзу, яке відбудеться на другий місяць в Ню Брітен, Конн. Голоситься на автобуси до Управи Товариства. — В. Вевгринович, предс., С. Гуменюк, кас., М. Галькевич, секр. Нова адреса секр.: 245 Funston Avenue, Bridgeport, Conn. Tel. 372-1109.

Виконний Комітет Союзу для Поступу почав наради

Мехіко Сіті. — На засіданні екзекутиви Союзу для Поступу представник Колумбії, керівник екзекутиви Карльос Санз де Сантамарія, запропонував далекойдучий плян для поширення діяльности цієї організації. Союз для Поступу створено три роки тому. До його складу входять ЗДА та країни Латинської Америки. Перед тим, як подати новий план, керівник екзекутиви об'їздив одинадцять південноамериканських країн та мав ділові розмови з представниками їх урядів. Санз де Сантамарія заявив, що члени Союзу повинні усвідомити, що фінансова допомога ззовні призначена не на покриття бюджетного дефіциту в деяких країнах Латинської Америки, а для активізації розвитку їхньої економіки. Він підкреслив, що співпраця з індустріяльно розвиненими країнами є особливо важливою для розвитку латиноамериканських країн. Союз для Поступу відтепер буде концентрувати головну увагу на розвиток шкільництва, охорону здоров'я, модернізацію індустрії, забезпечення сільського господарства машинами тощо. У цьому фінансовому році ЗДА передадуть для потреб Союзу 1,4 більйона доларів.

Посмертні згадки

МАРІЯ КУРІЛЯК, довголітня членка 361-го Відд. УНСоюзу, упокоїлася в Бозі 13 липня 1964 р. на 74-му році життя. Панахида відбудеться в середу, 15-го липня ц. р. о год. 8-ій веч. в пох. заведенні П. Яреми в Ню Йорку. Похорон — в четвер, 16-го липня 1964 р. о год. 9-ій рано до церкви св. Юра а звідти на цвинтар Most Holy Trinity Cemetery, Brooklyn, N. Y. Залишила в глибокому смутку синів Степана, Василя, Петра, синові Мирославу, Лулу, Анну, 10 внуків і 1 правнука.
Вічна Їй Пам'ять!
Управа Відділу

ТАРЗАН, ч. 5267. Циклоп певний себе...

Розгніваний Циклоп насміхався з виклику мавполюда. — Я можу вас підняти, як цю колоду ...

— І зломити вас на двоє ... Ось так!

— Ну, мала гієно, — ревів він із презирством. — Чи ще хочеш битися зі мною?